

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ സപ്തദശോധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ സപ്തദശോധ്യായഃ ॥

സൂത ഉവാച

തത്ര ഗോമിമൂനം രാജാ ഹന്യമാനമനാമവത്
ദണ്ഡഹസ്തം ച വൃഷലം ദദ്യൂശേ നൃപലാഛരണം ॥ 1 ॥

വൃഷം മൃണാലധവലം മേഹന്തമിവ ബിദ്യതം |
വേപമാനം പദൈകേന സീദന്തം ശൂദ്രതാഡിതം ॥ 2 ॥

ഗാം ച ധർമദുഃഖാം ദീനാം ഭൃശം ശൂദ്രപദാഹതാം |
വിവത്സാം സാശ്രുവദനാം ക്ഷാമാം യവസമിച്ഛതിം ॥ 3 ॥

പപ്രച്ഛ രഥമാരുഢഃ കാർതസ്വരപരിച്ഛദം |
മേഘഗംഭീരയാ വാചാ സമാരോപിതകാർമുകഃ ॥ 4 ॥

കന്യൂം മച്ഛരണേ ലോകേ ബലാദ്ധംസ്യബലാൻ ബലീ |
നരദേവോസി വേഷേണ നടവത്കർമണാദ്വിജഃ ॥ 5 ॥

യന്യൂം കൃഷ്ണേ ഗതേ ദൂരം സഹഗാണധീവധൻവനാ |
ശോച്യാസ്യശോച്യാൻ രഹസി പ്രഹരൻ വധമർഹസി ॥ 6 ॥

ത്വം വാ മൃണാലധവലഃ പാദൈർനൃനഃ പദാ ചരൻ |
വൃഷരുപേണ കിം കശ്ചിദ്ദേവോ നഃ പരിവേദയൻ ॥ 7 ॥

ന ജാതു പൗരവേന്ദ്രാനാം ദോർദണ്ഡപരിരംഭിതേ |
ഭൂതലേന്ദ്രപതന്ത്യസ്തിൻ വിനാ തേ പ്രാണിനാം ശുചഃ || 8 ||

മാ സൗരഭേയാനുശുചോ വ്യേതു തേ വൃഷലാദ്ഭയം |
മാ രോദീരംബ ഭദ്രം തേ ഖലാനാം മയി ശാസ്തരി || 9 ||

യസ്യ രാശ്രേ പ്രജാഃ സർവാസ്ത്രസ്യന്തേ സാധ്യസാധുഭിഃ |
തസ്യ മത്തസ്യ നശ്യന്തി കീർതിരായുർഭഗോ ഗതിഃ || 10 ||

ഏഷ രാജ്ഞാം പരോ ധർമോ ഹ്യാർത്താനാമാർത്തിനിഗ്രഹഃ |
അത ഏനം വധിഷ്യാമി ഭൂതദ്രുഹമസത്തമം || 11 ||

കോവൃശ്ചത് തവ പാദാംസ്തീൻ സൗരഭേയ ചതുഷ്ഠദ |
മാ ഭുവംസ്ത്യാദൃശാ രാശ്രേ രാജ്ഞാം കൃഷ്ണാനുവർതിനാം || 12 ||

ആഖ്യാഹി വൃഷ ഭദ്രം വഃ സാധൂനാമകൃതാഗസാം |
ആത്മവൈരുപ്യകർത്താരം പാർമാനാം കീർതിദുഷണം || 13 ||

ജന്യേനാഗസ്യഘം യുജ്ജൻ സർവതോസ്യ ച മദ്ഭയം |
സാധൂനാം ഭദ്രമേവ സ്യാദസാധുഭമനേ കൃതേ || 14 ||

അനാഗസ്ത്വിഹ ഭൂതേഷു യ ആഗസ്തുന്നിരങ്കുശഃ |
ആഹർത്താസ്മി ഭുജം സാക്ഷാദമർത്യസ്യാപി സാംഗദം || 15 ||

രാജ്ഞോ ഹി പരമോ ധർമഃ സ്വധർമസ്ഥാനുപാലനം |
ശാസതോന്യാൻ യഥാശാസ്ത്രമനാപദ്യുത്പമാനിഹ || 16 ||

ധർമ ഉവാച
ഏതദ് വഃ പാണ്ഡവേയാനാം യുക്തമാർത്താഭയം വചഃ |
യേഷാം ഗുണഗണൈഃ കൃഷ്ണോ ദൗത്യോദൗ ഭഗവാൻ കൃതഃ || 17 ||

ന വയം ക്ലേശബീജാനി യതഃ സ്യുഃ പുരുഷർഷഭ |
പുരുഷം തം വിജാനീമോ വാക്യഭേദവിമോഹിതാഃ || 18 ||

കേചിദ്ദികൽപവസനാ ആഹുരാത്മാനമാത്മനഃ |
ദൈവമന്യേ പരേ കർമ്മ സ്വഭാവമപരേ പ്രഭും || 19 ||

അപ്രതർക്യാദനിർഭേദ്യാദിതി കേഷ്ചപി നിശ്ചയഃ |
അത്രാനുരൂപം രാജർഷേ വിമൃശ സ്വമനീഷയാ || 20 ||

സൂത ഉവാച
ഏവം ധർമ്മേ പ്രവദതി സ സമ്രാഡ്-ദ്വിജസത്തമ |
സമാഹിതേന മനസാ വിവേദഃ പര്യചഷ്ട തം || 21 ||

രാജോവാച
ധർമ്മം ബ്രവീഷി ധർമ്മജ്ഞ ധർമ്മോസി വൃഷരൂപധൃക് |
യദധർമ്മകൃതഃ സ്ഥാനം സൂചകസ്യാപി തദ്ഭവേത് || 22 ||

അഥവാ ദേവമായായാ നൂനം ഗതിരഗോചരാ |
ചേതസോ വചസശ്ചാപി ഭൂതാനാമിതി നിശ്ചയഃ || 23 ||

തപഃ ശൗചം ദയാ സത്യമിതി പാദാഃ കൃതേ കൃതാഃ |
അധർമ്മാശൈശ്വര്യോ ഭഗ്നാഃ സൂയസംഗമദൈസ്സവ || 24 ||

ഇദാനീം ധർമ്മ പാദസ്തേ സത്യം നിർവർതയേദ്യതഃ |
തം ജിഹ്വുക്ഷത്യധർമ്മോയമന്യതേനൈധിതഃ കലിഃ || 25 ||

ഇയം ച ഭൂർഭഗവതാ ന്യാസിതോരുഭരാ സതീ |
ശ്രീമദ്ഭിസ്തപദന്യാസൈഃ സർവതഃ കൃതകൗതുകാ || 26 ||

ശോചത്യശ്രുകലാ സാധ്വീ ഭൂർഭഗേവോജ്ജ്വലിതായുനാ |
അബ്രഹ്മണ്യോ നൃപവ്യാജാഃ ശൂദ്രാ ഭോക്ഷ്യന്തി മാമിതി || 27 ||

ഇതി ധർമം മഹീം ചൈവ സാന്ത്യയിത്യാ മഹാരഥഃ |
നിശാതമാദദേ വഡ്ഗം കലയ്യേധർമഹേതവേ || 28 ||

തം ജിഘാംസുമദിപ്രേത്യ വിഹായ നൃപലാഘരണം |
തത്പാദമൂലം ശിരസാ സമഗാദ്ഭയവിഹൃലഃ || 29 ||

പതിതം പാദയോർവീരഃ കൃപയാ ദീനവത്സലഃ |
ശരൺയോ നാവധീച്ഛ്ലോക്യ ആഹ ചേദം ഹസന്നിവ || 30 ||

രാജോവാച
ന തേ ഗുഡാകേശയശോധരാണാം
ബദ്ധാഞ്ജലേർവൈ ഭയമസ്തി കിഞ്ചിത് |
ന വർതിതവ്യം ഭവതാ കഥഞ്ചന
ക്ഷേത്രേ മദീയേ ത്വമധർമബന്ധുഃ || 31 ||

ത്യാം വർതമാനം നരദേവദേഹേ -
ഷ്വനുപ്രവൃത്തോയമധർമപുഗഃ |
ലോഭോന്യത്രം ചൗർയമനാർയമംഹോ
ജ്യേഷ്ഠാ ച മായാ കലഹശ്ച ദംഭഃ || 32 ||

ന വർതിതവ്യം തദധർമബന്ധോ
ധർമേണ സത്യേന ച വർതിതവ്യേ |
ബ്രഹ്മാവർതേ യത്ര യജ്ഞി യജ്ഞൈ -
ർയജ്ഞൈശ്ചരം യജ്ഞവിതാനവിജ്ഞാഃ || 33 ||

യസ്മിൻ ഹരിർഭഗവാനിജ്യമാന
ഇജ്യാമൂർതിർയജ്ഞതാം ശം തനോതി |
കാമാനമോഘാൻ സ്ഥിരജംഗമാനാ -
മന്തർബഹിർവായുരിവൈഷ ആത്മാ || 34 ||

സൂത ഉവാച

പരീക്ഷിതൈവമാദിഷ്ടഃ സ കലിർജ്ജാതവേപമുഃ |
തമുദ്യതാസിമാഹേദം ദണ്ഡപാണിമിവോദ്യതം || 35 ||

കലിരുവാച

യത്ര ക്വചന വത്സ്യാമി സാർവഭൗമ തവാജ്ഞയാ |
ലക്ഷയേ തത്ര തത്രാപി ത്യാമാത്തേഷുശരാസനം || 36 ||

തന്മേ ധർമ്മഭൃതാം ശ്രേഷ്ഠ സ്ഥാനം നിർദ്ദേഷുമർഹസി |
യത്രൈവ നിയതോ വത്സ്യ ആതിഷ്ഠന്ത്യേനുശാസനം || 37 ||

സൂത ഉവാച

അഭ്യർഥിതസ്തുദാ തസ്മൈ സ്ഥാനാനി കലയേ ദഭൗ |
ദ്യുതം പാനം സ്ത്രീയഃ സൂനാ യത്രാധർമ്മശ്ചതുർവിധഃ || 38 ||

പുനശ്ച യാചമാനായ ജാതരുപമദാത്പ്രഭുഃ |
തത്ത്വേനൃതം മദം കാമം രജ്ജോ വൈരം ച പഞ്ചമം || 39 ||

അമൂനി പഞ്ച സ്ഥാനാനി ഹ്യധർമ്മപ്രഭവഃ കലിഃ |
ഔത്തരേയേണ ദത്താനി ന്യവസത് തന്നിദേശകൃത് || 40 ||

അഥൈതാനി ന സേവേത ബുദ്ധുഷുഃ പുരുഷഃ ക്വചിത് |
വിശേഷതോ ധർമ്മശീലോ രാജാ ലോകപതിർഗുരുഃ || 41 ||

വൃഷസ്യ നഷ്ടാംസ്ത്രീൻ പാദാൻ തപഃ ശൗചം ദയാമിതി |
പ്രതിസന്ദധ ആശ്വാസ്യ മഹീം ച സമവർധയത് || 42 ||

സ ഏഷ ഏതർഹ്യധ്യാസ്തു ആസനം പാർഥിവോചിതം |
പിതാമഹേനോപന്യസ്തം രാജ്ഞാരണ്യം വിവിക്ഷതാ || 43 ||

ആസ്ത്വേധുനാ സ രാജർഷിഃ കൗരവേന്ദ്രശ്രിയോൽലസൻ |
ഗജാഹ്യയേ മഹാഭാഗശ്ചക്രവർതീ ബൃഹച്ഛ്യാവാഃ || 44 ||

ഇത്ഥമംഭുതാനുഭാവോഽയമഭിമന്യുസുതോ നൃപഃ |
യസ്യ പാലയതഃ ക്ഷോണീം യൂയം സത്രായ ദീക്ഷിതാഃ || 45 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
പ്രഥമസ്കന്ധേ കലിനിഗ്രഹോ നാമ സപ്തദശോധ്യായഃ ||